

यमिति बुवाणाः क्षारं जलं कापुरुषाः पिबन्ति । Pt. 1. 322.
 -2 A kind of fragrant medicinal plant or perfume (हीवेर). -3 The embryo or uterus of a cow. -5 The constellation called पूर्वाषाढा. -Comp. -अञ्जलिम् 1 a spring. -2 a natural water-course. -3 moss. -अञ्जलिः 1 a handful of water. -2 a libation of water presented to the manes of a deceased person; कुपुत्रमासाद्य कुतो जलाञ्जलिः Chān 69; मानस्यापि जलाञ्जलिः सरभसं लोके न दत्तो यथा Amaru. 97 (where, जलाञ्जलिं दा means 'to leave or give up'). -अटनः a heron. -अटनी a leech. -अणुकम्, -अण्डकम् the fry of fish. -अण्टकः a shark. -अत्ययः autumn (शरद्); पृष्ठतोऽनुप्रयातानि मेघानिव जलात्यये Rām. 2. 45. 22. -अधिदैवतः, -तम् an epithet of Varuṇa. (-तम्) the constellation called पूर्वाषाढा. -अधिपः an epithet of Varuṇa. -अम्बिका a well. -अर्कः the image of the sun reflected in water. -अर्णवः 1 the rainy season. -2 the ocean of sweet water. -अर्थिन् a. thirsty. -अवतारः a landing-place at a river-side. -अष्टीला a large square pond. -असुका a leech. -आकरः a spring, fountain, well. -आकाङ्क्षः, -काङ्क्षः, -काङ्क्षिन् m. an elephant. -आखुः an otter. -आगमः rain; तपति प्रावृषि सुतरामभ्यर्ण-जलागमो दिवसः Ratn. 3. 10. -आह्वय a. watery, marshy. -आत्मिका a leech. -आधारः a pond, lake, reservoir of water. -आयुका a leech. -आर्द्र a. wet. (-द्रम्) wet garment or clothes. (-द्रा) a fan wetted with water. -आलोका a leech. -आवर्तः eddy, whirl-pool. -आशय a. 1 resting or lying in water. -2 stupid, dull, apathetic. (-यः) 1 a pond, lake, reservoir. -2 a fish. -3 the ocean. -4 the fragrant root of a plant (उशीर). -आश्रयः 1 a pond. -2 water-house. -आह्वयम् a lotus. -इन्द्रः 1 an epithet of Varuṇa. -2 N. of Mahādeva. -3 the ocean; जलेन्द्रः पुंसि वरुणे जम्भले च महोदधौ Medinī. -इन्धनः the submarine fire. -इभः a water-elephant. -ईशः, -ईश्वरः 1 an epithet of Varuṇa; भीमोद्भवां प्रति नले च जलेश्वरे च N. -2 the ocean. -उच्छवासः 1 a channel made for carrying off excess of water, drain, (cf. परीवाह). -2 overflow of a river. -उदरम् dropsy. -उद्भव a. aquatic. (-वा) benzoin. -उरगा, -ओकस् m., -ओकसः a leech. -कण्टकः a crocodile. -कपिः the Gangetic porpoise. -कपोतः a water-pigeon. -कर a. making or pouring forth water. (-रः) tax for water. -करङ्कः 1 a shell. -2 a cocoa-nut. -3 a cloud. -4 a wave. -5 a lotus. -कल्कः mud. -कल्मषः the poison produced at the churning of the ocean; तस्यापि दर्शयामास स्ववीर्यं जलकल्मषः Bhāg. 8. 7. 44. -काकः the diver-bird. -कान्तः the wind. -कान्तारः an epithet of Varuṇa. -किराटः a shark. -कुक्कुटः a water-fowl; जलकुक्कुटकोयिष्टिदात्यूहकुलकूजितम् Bhāg. 8. 2. 16. (-टी) the black-headed gull. -कुन्तलः, -कोशः moss. -कूपी 1 a spring, well. -2 a pond. -3 a whirlpool; जलकूपी कूपगते पुष्करिण्यां च योषिति Medinī. -कूर्मः the porpoise. -कृत् a. Causing rain; दिवसकृतः प्रतिसर्यां जलकृत् (मेघः) Bri. S. -क्रेलिः, m. or f., -क्रीडा playing in water, splashing one another with water. -केशः moss. -क्रिया presenting libations of water to the manes of the

deceased. -गुल्मः 1 a turtle. -2 a quadrangular tank. -3 a whirlpool. -चर a. (also जलेचर) aquatic. (-रः) 1 an aquatic animal. -2 a fish. -3 any kind of water-fowl. -आजीवः, -जीवः a fisherman. -चत्वरम् a square tank. -चारिन् m. 1 an aquatic animal. -2 a fish. -ज a. born or produced in water. (-जः) 1 an aquatic animal. -2 a fish; स्वयमेव हतः पित्रा जलजेनात्मजो यथा Rām. 2. 61. 22. -3 sea-salt. -4 a collective name for several signs of the zodiac. -5 moss. -6 the moon. (-जः, जम्) 1 a shell. -2 the conch-shell; अधरोष्ठे निवेश्य दध्मौ जलजं कुमारः R. 7. 63, 10. 60; इत्यादिश्य हृषीकेशः प्रध्माय जलजोत्तमम् Bhāg. 8. 4. 26. -3 (-जः) The Kaustubha gem; जलजः कौस्तुभे मीने तत् क्लीबे शब्दपद्ययोः । Nm. (जः) -4 A kind of horse born in water; वाजिनो जलजाः केचिद् वह्निजातास्तथापरे । शालिहोत्र of भोज, Appendix II, 12. (-जम्) a lotus. -आजीवः a fisherman. -आसनः an epithet of Brahmā; वाचस्पतिश्वाचेद् प्राञ्जलिर्जलजासनम् Ku. 2. 30. -कुसुमम् the lotus. -द्रव्यम् a pearl, shell or any other thing produced from the sea. -जन्तुः 1 a fish, -2 any aquatic animal. -जन्तुका a leech. -जन्मन् a lotus. -जिह्वः a crocodile. -जीविन् m. a fisherman. -डिम्बः a bivalve shell. -तरङ्गः 1 a wave. -2 a metal cup filled with water producing harmonic notes like a musical glass. -ताडनम् (lit.) 'beating water'; (fig.) any useless occupation. -तापिकः, -तापिन्, -तालः The Hilsa fish; L. D. B. -त्रा an umbrella. -त्रासः hydrophobia. -दः 1 a cloud; जायन्ते विरल लोके जलदा इव सज्जनाः Pt. 1. 29. -2 camphor. -अशनः the Śāla tree. -आगमः the rainy season; सरस्तदा मानसं तु वृष्ये जलदागमे Rām. 7. 12. 26. -आभ a. black, dark. -कालः the rainy season. -क्षयः autumn. -दडुरः a kind of musical instrument. -देवः the constellation पूर्वाषाढा. -देवता a naiad, water-nymph. -द्रोणी a bucket. -द्वारम् A gutter, a drain, Māna. 31. 99. -धरः 1 a cloud. -2 the ocean. -धारा a stream of water. -धिः 1 the ocean. -2 a hundred billions. -3 the number 'four'. -गा a river. -जः the moon. -जा Lakṣmī, the goddess of wealth. -रशना the earth. -नकुलः an otter. -नरः a merman. -नाडी, -ली a water-course. -निधिः 1 the ocean. -2 the number 'four'. -निर्गमः 1 a drain, water-course. -2 a water-fall, descent of a spring &c. into a river below. -नीलिः moss. -पक्षिन् m. a water-fowl. -पटलम् a cloud. -पतिः 1 the ocean. -2 an epithet of Varuṇa. -पथः a sea voyage; R. 17. 81. -पद्मतिः f. a gutter, drain. -पात्रम् 'a water-pot', drinking-vessel. -पारावतः a water-pigeon. -पित्तम् fire. -पुष्पम् an aquatic flower. -पूरः 1 a flood of water. -2 a full stream of water. -पृष्ठजा moss. -प्रदानम् presenting libations of water to the manes of the deceased. -प्रपातः 1 a water-fall. -2 rainy season; शरत्प्रतीक्षः क्षमतामिमं भवाञ्जलप्रपातं रिपुनिग्रहे धृतः Rām. 4. 27. 47. -प्रलयः destruction by water. -प्रान्तः the bank of a river. -प्रायम् a country abounding with water; जलप्रायमनूपं स्यात् Ak. -प्रियः 1 the Chātaka bird. -2 a fish. (-या) an epithet of Dākṣyaṇī. -प्लवः an otter. -प्लावनम् a deluge, an inundation. -बन्धः,